

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Komentar kretanja u sektoru nebankarskih finansijskih institucija

Analiza Finansijskog sektora u BiH na kraju 2022. godine

Na finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine, na kraju 2022. godine poslovalo je 121 finansijska institucija, koje su uključene u redovnu statistiku Centralne banke BiH i to u Bankarskom sektoru 21 komercijalna banka i jedna razvojna banka i u sektoru Nebankarskih finansijskih institucija (u daljem tekstu se koristi statistički termin sektor Ostalih finansijskih institucija/sektor OFI) koji obuhvata: 25 osiguravajućih društava i jedno društvo za reosiguranje, 32 investiciona fonda, 4 lizing društva, 27 mikrokreditnih organizacija, 8 brokerskih kuća i 2 berze. Prikupljanje ove statistike se vrši u skladu sa međunarodnom metodologijom propisanom u MMF-om Priručniku za monetarnu i finansijsku statistiku (2000), putem jedinstvenog izvještajnog obrasca 2SR za banke i 4SR za nebankarske finansijske institucije (Standardized Report Forms/SRF). Korištenjem jedinstvenih izvještajnih obrazaca za predstavljanje bilansa stanja moguće je proizvesti agregirane i harmonizovane podatke za nivo BiH.

Broj finansijskih institucija u BiH

Finansijske institucije u BiH	12/2021			06/2022			12/2022		
	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno
Banke*	15	8	23	15	8	23	14	8	22
Investicioni fondovi **	16	16	32	18	16	34	18	14	32
Društva za osiguranje i reosiguranje	12	14	26	12	14	26	12	14	26
Brokerske kuće	4	4	8	4	4	8	4	4	8
Lizing društva	4	0	4	5	0	5	4	0	4
Mikrokreditne organizacije	13	13	26	13	14	27	13	14	27
Berze	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Ukupno	65	56	121	68	57	125	66	55	121

* Uključena Razvojna banka FBiH

**Revidirani podaci za juni 2022. godine zbog uključenja dva investiciona fonda.

Ukupna aktiva finansijskog sektora u Bosni i Hercegovini je na kraju 2022. godine iznosila 45,17 milijardi KM i veća je za 1,90 milijardi KM ili za 4,4% u odnosu na stanje na kraju 2021. godine. Najveće učešće su i dalje imale banke koje su učestvovala sa 87,9% u ukupnoj aktivni finansijskog sektora. Društva za osiguranje i reosiguranje učestvuju sa 2,47 milijardi KM, odnosno 5,5% od ukupne aktive finansijskog sektora. Poredeći sa stanjem na kraju 2021. godine sve grupe iz sektora OFI bilježe porast aktive.

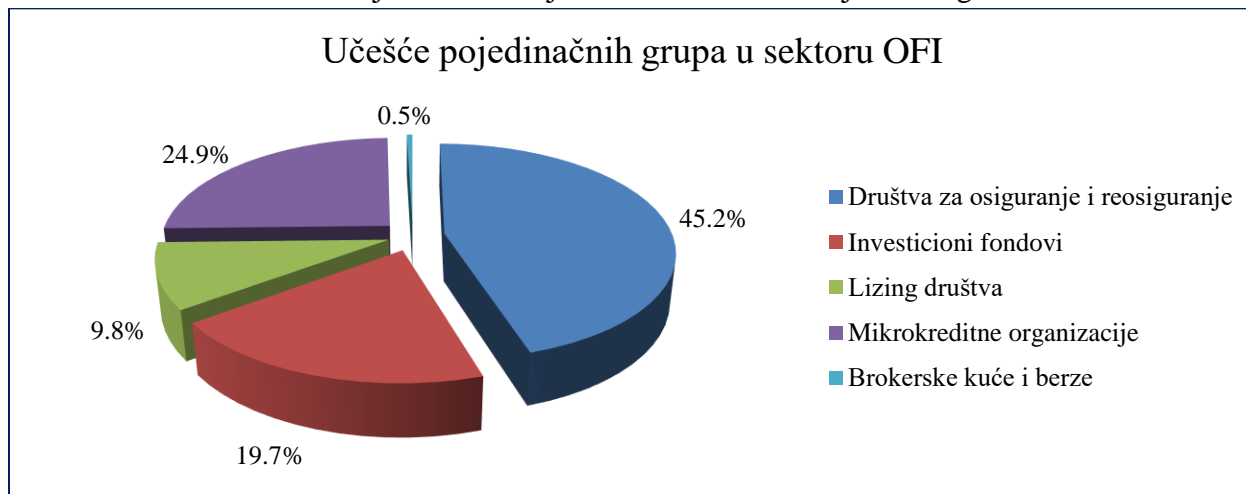
Finansijski sektor u BiH (milioni KM)

Finansijske institucije u BiH	12/2021		06/2022		12/2022		Indeks rasta aktive	
	Aktiva	Učešće (%)	Aktiva	Učešće (%)	Aktiva	Učešće (%)	12.2022/12.2021	12.2022/06.2022
Komercijalne banke	38.279,64	88,45	38.334,51	87,99	39.709,71	87,90	103,74	103,59
Društva za osiguranje i reosiguranje	2.326,68	5,38	2.416,53	5,55	2.472,22	5,47	106,26	102,30
Investicioni fondovi*	943,41	2,18	986,32	2,26	1.074,57	2,38	113,90	108,95
Mikrokreditne organizacije	1.246,74	2,88	1.302,29	2,99	1.361,72	3,01	109,22	104,56
Lizing društva	458,03	1,06	499,04	1,15	533,78	1,18	116,54	106,96
Brokerske kuće	14,14	0,03	15,12	0,03	14,83	0,03	104,83	98,08
Berze	10,46	0,02	11,19	0,03	10,64	0,02	101,72	95,12
Ukupno za sektor	43.279,11	100,00	43.565,00	100,00	45.177,47	100,00	104,39	103,70

Sektor Nebankarskih finansijskih institucija (sektor OFI)

Stanje ukupne aktive sektora OFI u BiH, na 31.12.2022. godine je iznosilo 5,47 milijardi KM i veće je za 468,3 miliona KM ili 9,4% u poređenju sa stanjem na kraju 2021. godine, a u poređenju sa stanjem na polugodištu 2022. godine veće je za 237,3 miliona KM ili 4,5%. Najveću aktivu u okviru sektora OFI imaju osiguravajuća društva sa 2,47 milijardi KM (a što predstavlja učešće od 45,2% u ukupnoj aktivni sektora OFI), zatim slijede mikrokreditne organizacije sa 1,36 milijardi KM (24,9% učešća), investicioni fondovi sa 1,07 milijardi KM (19,7% učešća), lizing društva sa 533,8 miliona KM (9,8% učešća), preostalih 25,5 miliona KM (0,5% učešća) se odnosi na aktive brokerskih kuća i berzi u BiH.

Učešće nebankarskih finansijskih institucija u sektoru OFI na kraju 2022. godine

U nastavku je data kratka analiza tri podsektora sa najvećim učešćem u sektoru OFI.

Društva za osiguranje i reosiguranje

Na tržištu osiguranja u BiH, na kraju 2022. godine, poslovalo je 25 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, od čega 15 društava obavlja djelatnost neživotnog osiguranja, a 10 su kompozitna društva koja obavljaju poslove neživotnog i životnog osiguranja. Društva za osiguranje u BiH bilježe kontinuiran i stabilan godišnji porast aktive i imaju 45,2% učešća u ukupnom sektoru OFI. Vrijednost bilansne sume sektora osiguranja (sa uključenim reosiguranjem) na dan 31.12.2022. godine iznosi 2,47 milijardi KM i veća je za 55,7 miliona KM, odnosno, 2,3% u odnosu na stanje na dan 30.06.2022. godine, a u odnosu na isti period prethodne godine veća je za 145,5 miliona KM ili 6,3%.

Najznačajnije učešće u strukturi aktive imaju ostali depoziti (oročeni depoziti kod banaka), koji su na kraju 2022. godine iznosili 716,7 miliona KM, odnosno 29,0% ukupne vrijednosti aktive; zatim vrijednosni papiri i nefinansijska aktiva (nekretnine). Ulaganja u vrijednosne papire, prvenstveno entitetske obveznice, bilježe kontinuiran rast i na kraju 2022. godine su veća za 10,1% u odnosu na kraj 2021. godine, a u odnosu na 30.06.2022. godine za 4,8%. U strukturi pasive najveće učešće imaju bruto tehničke rezerve koje su na dan 31.12.2022. godine iznosile 1,66 milijardi KM i veće su za 1,9% u odnosu na stanje na polugodištu 2022. godine. U posmatranom periodu, u odnosu na isti period prethodne godine, bruto tehničke rezerve osiguranja bilježe rast od 7,0%.

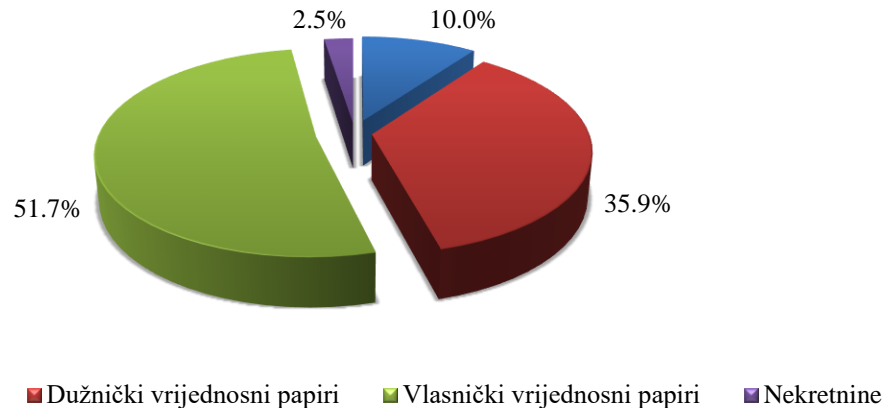
Investicioni fondovi *

Ukupna aktiva investicionih fondova na kraju 2022. godine iznosi 1,07 milijardi KM i veća je u odnosu na stanje na kraju 2021. godine za 131,2 miliona KM, odnosno 13,9%, a u poređenju sa stanjem na polugodištu 2022. godine, veća je za 88,2 miliona KM ili 8,9%.

Ulaganja investicionih fondova u iznosu od 907,7 miliona KM čine 84,5% njihove ukupne aktive i veći su za 68,3 miliona KM ili 8,1% u odnosu na kraj 2021. godine, a u odnosu na stanje na 30.06.2022. godine, veći su za 71,7 miliona KM ili 8,6%. U strukturi ulaganja investicionih fondova najveće učešće imaju ulaganja u vlasničke vrijednosne papire oko 51,7%, zatim ulaganja u dužničke vrijednosne papire 35,9%, ulaganja u depozite 10,0% i najmanji procenat od 2,5% se odnosi na ulaganja u nekretnine.

*Revidirani podaci za juni 2022. godine, zbog uključanja dva fonda

Struktura ulaganja investicionih fondova na kraju 2022.god.

Mikrokreditne organizacije u BiH

Bilansna suma mikrokreditnih organizacija na kraju 2022. godine iznosi 1,36 milijardi KM i veća je za 115,0 miliona KM ili 9,2% u odnosu na kraj 2021. godine, a u odnosu na polugodište 2022. godine veća je za 59,4 miliona KM ili 4,6%. Od ukupne bilansne sume na mikrokreditne fondacije (MKF) se odnosi 593,2 miliona KM ili 43,6%, dok se na mikrokreditna društva (MKD) odnosi 768,6 miliona KM ili 56,4%.

Ukupni iznos plasiranih kredita kod mikrokreditnih organizacija na kraju 2022.god. iznosi 1,09 milijardi KM ili 79,7% ukupne aktive. U poređenju sa stanjem na kraju 2021. godine, mikrokreditni portfolio bilježi rast od 9,8% (97,3 miliona KM), dok je u poređenju sa stanjem na polugodištu 2022. godine veći za 4,6% (47,9 miliona KM). Posmatrajući sektorsku strukturu, dominantno je učešće mikrokredita odobrenih fizičkim licima u visini od 97,6%, a preostalih 2,4% se odnosi na mikrokredite odobrene pravnim licima.

Osnovni izvor sredstava MKO su obaveze po uzetim kreditima koje su na dan 31.12.2022. godine iznosile 668,8 miliona KM ili 49,1% ukupne pasive i veće su u odnosu na kraj 2021.godine za 62,7 miliona KM ili 10,3%, dok su u odnosu na polugodište 2022. godine veći za 24,3 miliona KM ili 3,8%. Ukupni kapital MKO na kraju 2022. godine iznosi 523,2 miliona KM ili 38,4% ukupne pasive i veći je za 39,6 miliona KM ili 8,2% u odnosu na kraj 2021. godine, dok je u poređenju sa stanjem na polugodištu 2022. godine veći za 18,1 milion KM ili 3,6%.